

**“Buxoro yo’l xo’jaligi xodimlari malakasini oshirish
ilmiy-tadqiqot ishlab chiqarish markazi”
unitar korxonasi**

U S T A V I

I. Умумий қоидалар

1. “Бухоро йўл хўжалиги ходимлари малакасини ошириш илмий-тадқиқот ишлаб чиқариш маркази” унитар корхонаси (кейинги ўринларда - “Корхона”) Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 14 февралдаги “Ўзбекистон Республикаси Автомобиль йўллари давлат қўмитаси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Республика йўл жамғармаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ти ПҚ-2776-сонли қарорига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Автомобиль йўллари давлат қўмитасининг (кейинги ўринларда - “Муассис”) ташкилий тузилмасига киритилган.

2. Муассиснинг 2017 йил 29 марта 08-сонли буйруғига асосан Бухоро йўлчилар малакасини ошириш илмий-тадқиқот ишлаб чиқариш маркази - “Бухоро йўл хўжалиги ходимлари малакасини ошириш илмий-тадқиқот ишлаб чиқариш маркази” унитар корхонаси этиб қайта номланган.

“Бухоро йўл хўжалиги ходимлари малакасини ошириш илмий-тадқиқот ишлаб чиқариш маркази” унитар корхонаси Бухоро йўлчилар малакасини ошириш илмий-тадқиқот ишлаб чиқариш марказининг хуқуқий вориси ҳисобланади.

3. Корхонанинг тўлиқ номи:

ўзбек тилида - “Бухоро йўл хўжалиги ходимлари малакасини ошириш илмий-тадқиқот ишлаб чиқариш маркази” унитар корхонаси (қисқартмаси - “Бухоро маркази” УК);

рус тилида - Унитарное предприятие “Бухарский производственный научно-исследовательский центр повышения квалификации работников дорожного хозяйства” (қисқартмаси – УП “Бухарский центр”).

4. Корхона давлат рўйхатидан ўтказилган кундан бошлаб юридик шахс мақомига эга бўлади ва унинг фаолият муддати чекланмаган.

5. “Бухоро йўл хўжалиги ходимлари малакасини ошириш илмий-тадқиқот ишлаб чиқариш маркази” унитар корхонаси Муассиснинг унитар корхонаси ҳисобланади.

6. Корхона ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунларига, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг қарорларига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қарорлари ва фармойишларига, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва фармойишларига, Муассиснинг қарорлари,

фармойишлари ва буйруқларига, мазкур Уставга ҳамда соҳага оид бошқа қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга оширади.

7. Корхона ўз фаолиятини хўжалик ҳисоби асосида амалга оширади ва бевосита Муассисга бўйсунади.

8. Корхона Уставига ўзгартиришлар Муассиснинг қарорига кўра киритилади ва белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказилади.

9. Корхона Ўзбекистон Республикаси Давлат герби тасвири туширилган ўз номи давлат тилида ёзилган бланкаларга, думалоқ муҳрга, алоҳида мол-мулкка, мустақил балансга, банкда ҳисоб рақамларига, шунингдек хорижий валюта ҳисоб рақамига эга бўлади.

10. Корхона қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ўз номидан мулкий ва шахсий номулкий ҳуқуқларни олиши ва амалга ошириши, мажбуриятлар олиши, судда даъвогар ва жавобгар бўлиши мумкин.

11. Корхона давлатнинг бошқа корхонаси муассиси бўлишга ҳақли эмас.

12. Корхонанинг юридик манзили: Ўзбекистон Республикаси, Бухоро вилояти, Бухоро шаҳри, Ғиждувоний кўчаси, 272А-үй.

II. Корхонанинг мақсади ва асосий вазифалари

13. Корхонанинг асосий мақсади – автомобиль йўлларини қуриш, қайта қуриш, таъмирлаш, саклаш ва лойиҳалаш бўйича ташкилот ва корхоналарга илмий-техник хизматлар кўрсатиш, автомобиль йўллари тармоғини ривожлантиришда ва такомиллаштиришда жорий ва истиқбол режа ва концепцияларни ишлаб чиқиши, қўшма илмий техниковий дастурларни ишлаб чиқиши ва уларни амалга ошириш, ҳамда мутахассисларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш, ўқитиши, малакасини ошириш, илмий тадқиқотларни амалга ошириш ҳисобланади.

14. Қуйидагилар Корхонанинг асосий вазифалари ҳисобланади:

- қурилиш материаллари ва конструкцияларини синаш, автомобиль йўлларини қуриш ва таъмирлаш технологиясини ва сифатини илмий экспертизадан ўтказиш;
- лойиҳа - смета, конструкторлик ҳужжатларини тайёрлаш;
- маҳсулотларни иқтисод қилувчи янги технологиялар ва материаллар бўйича изланишлар олиб бориш ва амалиётга тадбиқ этиш бўйича ишлар олиб бориш;

– йўл соҳаси мутахассисларини ўқитиши ва малакасини ошириш, улар учун ўқув-методик ҳужжатлар ва қўлланмалар тайёрлаш, ахборот-ноширлик, консалтинг хизматлари кўрсатиш, инженеринг, воситачилик, дилерлик ва бошқа хизматларни бажаришда ёрдам бериш;

– йўл соҳасига тегишли Республика ва халқаро миқёсдаги меъёрий ҳужжатларни, уларнинг таркибий тизимларини, мухандислик, иқтисодий ва молиявий таъминот асосларини ўрганиш ва уларни таққослаш, ҳамда амалдаги меъёрий ҳужжатларни такомиллаштириш бўйича, жаҳон илфор амалиётини маҳаллий шароитларда тадбиқ этиш бўйича таклифлар киритиш;

- йўл хўжалигини юритишнинг илмий асосланган, тежамкор ҳамда унумли усулларини ишлаб чиқиш ва улар бўйича ваколатли ташкилотларга таклифлар киритиш;
- автомобиль йўллари ҳолатини ва транспорт фойдаланиш даражаларини ўрганиш, уларни хатловдан ўтказиш ва паспортлаштириш, улардаги транспортлар қатновини ва тезлигини ҳисобга олиш, ҳамда ахборот ва маълумотлар банкини ташкил қилиш, йўллардан фойдаланиш лойиҳаларини тайёрлаш;
- харакат хавфсизлиги хизматини ташкил қилиш бўйича хужжатлар ишлаб чиқиш ва амалга тадбиқ қилишга қўмаклашиш;
- харакат хавфсизлигини таъминлаш бўйича дастурлар, лойиҳалар ва таклифлар ишлаб чиқиш;
- автомобиль йўлларини сақлаш, таъмирлаш ва қайта қуриш ишларини, ҳамда йўл тармоқларини такомиллаштириш ва ривожлантиришни техник ва иқтисодий асослаб бериш, уларни жорий ва истиқбол режа ҳамда концепцияларини ишлаб чиқиш, йўл тармоғини илмий-техникавий ривожлантиришдаги устувор йўналишларини аниқлаш, қўшма илмий-техникавий дастурларни ишлаб чиқиш ва уларни амалга тадбиқ қилиш;
- диагностика қилиш ишларини амалга ошириш;
- автомобиль йўллари ва ундаги иншоотларни лойиҳалаш, экспертизадан ўтказиш, йўл ишларини илмий экспертизадан ўтказиш, йўл қурилиш материаллари баҳоси ва йўл ишлари сметаларини ишлаб чиқиш, уларни амалда қўллаш бўйича қўлланмалар яратиш;
- автомобиль йўлларини эстетик ва меъморий безаш лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва изланишлар олиб бориш;
- автомобиль йўлларида фавқулодда содир бўладиган табиий офатларни олдини олиш бўйича лойиҳа ва техник-муҳандислик таклифларини тайёрлаш;
- корхона ва ташкилотларда йўл соҳаси бўйича лабораториялар ташкил қилиш ва лаборатория хизматларини кўрсатиш;
- корхона ва ташкилотлар, ҳамда лабораторияларда ишлатилаётган ўлчов ва синов асбоб ускуналарга метрологик хизматини ташкил қилиш;
- автомобиль йўлларини лойиҳалаш, қуриш ва таъмирлаш ишларида, қурилиш материаллари ва конструкцияларини ишлаб чиқаришда, хом-ашё ва махаллий материаллар ва грунтлар хоссаларини аниқлаб бериш, тош ва қум каръерларини, АБЦ, ЦБЦ кадастрини, технологик регламентларини ишлаб чиқиш;
- илмий-текшириш ва тажриба синов ишларини олиб бориш, иқтисодий самарадор, хом ашё ва ёнилғи тежамкор материал ва конструкциялар, ҳамда технологиялар ишлаб чиқариш бўйича изланишлар олиб бориш ва уларни ишлаб чиқаришга тадбиқ қилиш, маҳаллий ва ишлаб чиқаришни иккиламчи маҳсулотларини тўлиқ ва самарадорли ишлатишни йўлга қўйиш;
- автомобиль йўлларини таъмирлаш ва қуриш ишларига янги техника, кичик йўл қуриш механизмлари, жихозлари, ускуналари ва техникаларни тадбиқ қилиш, хорижий жихозлар ва технологиялар сотиб олиш бўйича техник иқтисодий асослаш лойиҳаси ва тендер хужжатларини тайёрлаш бўйича консалтинг хизматларини кўрсатиш;

- атроф-муҳит муҳофазаси ва техник хавфсизлик хизматларни ташкил қилиш бўйича лойиҳалар ишлаб чиқиш ва таклифлар киритиш;
- кўпикларни лойиҳалаш, паспортлаш ва синовдан ўтказиш ишларини амалга ошириш;
- қурилиш ва лойиҳа ишлари учун мухандислик қидирув, геодезия ишларини олиб бориш ва йўл кадастрини юритиш;
- тармоқда ахборот-ноширлик, маслаҳат, инженеринг, воситачилик ва бошқа хизматларни бажариш;
- ҳайдовчилик курсларини ташкил қилиш, ҳайдовчилик гувоҳномаларини лицензия асосида бериш;
- белгиланган тартибда чет эл грантлари ва инвестицияларини йўл соҳасига жалб қилиш;
- ташкил иқтисодий фаолият юритиш;
- фойда олиш мақсадида Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилиги доирасида бошқа фаолият турлари билан шуғулланиш.

15. Лицензия ёки маҳсус руҳсат талаб қилинадиган фаолият турлари, ўрнатилган тартибда лицензия ёки маҳсус руҳсат олингандан сўнг амалга оширилади.

III. Муассиснинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

16. Муассис қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда қуйидаги ҳуқуқларга эга:

Корхона фаолиятининг мақсади, вазифалари, функциялари, предмети, турларини белгилаш;

Корхона Уставини тасдиқлаш, унга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳамда бекор қилиш;

Корхона директорини тайинлаш, у билан меҳнат шартномасини тузиш ва тузилган меҳнат шартномасини белгиланган тартибда муддатидан олдин бекор қилиш;

Корхонани қайта ташкил этиш ва (ёки) тугатиш, номини ўзгартириш тўғрисида қарорлар қабул қилиш, тугатиш комиссиясини тайинлаш ва тугатиш балансларини тасдиқлаш;

Корхона мулкига оид битишувларни ҳақиқий эмас деб эътироф этиш тўғрисидаги даъво билан судга мурожаат қилиш;

Корхонанинг ортиқча, фойдаланилмаётган ёхуд белгиланган мақсадда фойдаланилмаётган мулкини белгиланган тартибда олиб қўйиш ва уларни тасарруф этиш;

Корхона соғ фойдасини тасарруф этиш ва уни сарфлаш йўналишларини белгилаш;

Корхонага етказилган заарларни ундириш тўғрисида Корхона директорига нисбатан даъво тақдим этиш;

Муассис томонидан Корхонага берилган мулк ҳисобидан фойдаланишдан тушган соғ фойданинг бир қисмини ёки ҳаммасини олиш;

Ўзбекистон Республикаси қонунчилигида назарда тутилган барча ҳуқуқ ва имтиёзлардан фойдаланиш.

17. Муассис қуидагиларга мажбур:

Корхона директорини тайинлаш, меҳнат тўғрисидаги қонун хужжатлариға мувофиқ директор билан меҳнат шартномасини тузиш;

Корхонага берилган мулкдан мақсадли фойдаланишини ва сақланишини, шунингдек унинг бегоналаштиришини назорат қилиш.

IV. Корхонанинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

18. Корхона қонун хужжатларида белгиланган тартибда қуидаги ҳуқуқларга эга:

Республика йўл хўжалиги фаолиятидаги барча масалалар бўйича тегишли давлат бошқарув идоралариға таклифлар, фикр-мулоҳазалар киритиш;

ишлаб чиқаришнинг моддий-техник таъминоти масалаларини мустақил ҳал қилиш;

аниқ иш турларининг ижрочисини танлаш;

меҳнат унумдорлигини ошиши ва ишларнинг сифатини таъминлайдиган меҳнатга ҳақ тўлашнинг турли шаклларини қўллаш;

меҳнат жамоасининг ижтимоий ривожи масалаларини ҳал килиш;

белгиланган тартибда банклардан турли кредитлар олиш;

Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига назарда тутилган барча ҳуқуқ ва имтиёзлардан фойдаланиш.

19. Корхона директори Корхонанинг якка ижро этувчи органи ҳисобланади ва Корхона олдига қўйилган вазифаларнинг бажарилишини ташкил этади, Корхона номидан ишончномасиз фаолият кўрсатади, шу жумладан унинг манфаатларини ифодалайди. Корхона номидан битимлар тузади ва уларни белгиланган тартибда амалга оширилишини таъминлайди, ходимларни ишга қабул қиласи, улар билан меҳнат шартномаларини тузади, ўзгартиради ва бекор қиласи, буйруқлар чиқаради, шунингдек қонун хужжатларида белгиланган тартибда ишончномалар беради.

20. Корхона директори Корхонага юклатилган вазифа ва мажбуриятларга мувофиқ Корхона фаолияти ташкил этилиши учун шахсан жавоб беради.

21. Корхона бошқарув ходимларининг штат бўйича сони ва уларнинг лавозим тариф разрядлари Корхона директори томонидан Муассис билан келишилган ҳолда тасдиқланади.

22. Корхона директори Муассис олдида Корхона Уставида белгиланган тартибда Корхона фаолияти тўғрисида ҳисоб беради.

23. Корхона директори ўз ҳуқуқларини амалга оширишда ва вазифаларини бажаришда Корхона манфаатларини кўзлаб ҳаракат қиласи ҳамда бюджетга ва бюджетдан ташқари фонdlарга тўловларнинг, иш ҳақининг ўз вақтида тўланиши, меҳнат ҳуқуқлари ва муносабатларидан ҳамда уларга тенглаштирилган тўловлардан келиб чиқадиган барча талабларнинг қондирилиши, ишлаб чиқариш фаолияти билан бевосита боғлиқ бўлган эҳтиёжлар учун пул маблағларининг ўтказилмаганлиги, ўзининг ҳаракати (ҳаракатсизлиги) туфайли, шу жумладан Корхонага берилган мулк йўқолган

тақдирда, Корхонага етказилган заарлар учун қонун хужжатларида белгиланган тартибда жавоб беради.

24. Корхона қуидагиларга мажбур:

Корхонага берилган мулкдан мақсадли фойдаланишини ва сақланишини, шунингдек унинг бегоналаштирилишини назорат қилиш;

Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилигига қатъий равища риоя қилиш.

V. Корхонанинг устав фонди

25. Корхонанинг устав фонди 310 173 917 (уч юз ўн миллион бир юз етмиш уч минг тўққиз юз ўн етти) сўм миқдоридаги асосий воситалардан ташкил топган ва тўлиқ шакллантирилган.

26. Корхонанинг устав фонди Муассиснинг қарорига мувофиқ кўпайтирилиши ёки камайтирилиши мумкин. Устав фондининг кўпайтирилганлиги ёки камайтирилганлиги Корхона уставига бу ҳақда тегишли ўзгартириш киритилиб, ушбу ўзгартиришлар Муассис томонидан тасдиқланган ва белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказилгандан кейин кучга киради.

27. Корхонанинг устав фондини кўпайтириш Муассиснинг қўшимча улушлари ҳисобидан ёки Корхона соф фойдаси ҳисобидан амалга оширилиши мумкин. Корхона устав фондини Корхона соф фойдаси ҳисобидан кўпайтириш тўғрисида қарор Корхонанинг ушбу қарор қабул қилинадиган йилдан олдинги йилги бухгалтерия ҳисботи маълумотларига асосан қабул қилинади. Корхона устав фондини камайтириш Муассис қарорига асосан амалга оширилади.

28. Корхона мулки давлат мулки ҳисобланади, ҳамда:

Муассис томонидан Корхонага биритирилган (берилган) мулк;

Корхонанинг ўз фаолиятидан олинган даромадлари;

қонун хужжатларига зид бўлмаган бошқа манбаалар ҳисобига шакллантирилади.

Корхона мулкининг қиймати унинг мустақил балансида акс эттирилади.

29. Корхона мулки бўлинмас мулк ҳисобланади.

30. Корхона мулкини тасарруф этиш қуидаги ҳолларда Корхонанинг директори томонидан фақат Муассис билан келишган ҳолда амалга оширилади:

асосий воситаларни балансдан чиқариш, сотиш, уларни ижарага ёки гаровга топшириш;

мулкни бошқа хўжалик жамияти устав фондига улуш сифатида қўшиш;

хўжалик жамиятларининг акциялари (улушлари)ни сотиб олиш;

хўжалик жамиятларидаги Корхонага тегишли акциялар (улушлар)ни сотиш;

мулкни Корхона фаолияти мақсадларига мувофиқ бўлмаган бошқача тарзда тасарруф этиш.

VI. Корхонанинг фойдаси

31. Бюджетга ва бюджетдан ташқари фонdlарга барча солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар тўлангандан кейин Корхона ҳисобида қоладиган соф фойда унинг ихтиёрида қолади.

32. Корхона соф фойдасини тасаррuf этиш Муассис билан келишилган ҳолда амалга оширилади.

33. Корхона ўз ихтиёрида қоладиган соф фойда ҳисобига Муассиснинг розилиги билан захира фонди ва бошқа фонdlарни ташкил этиши мумкин.

34. Муассис билан келишилган ҳолда Корхонада ишлаб чиқариш фаолиятини таъминлаш, ишлаб чиқаришни кенгайтириш, ишлаб чиқаришга янги технологияларни жорий этиш ҳамда ижтимоий мақсадларда фонdlар ташкил этилиши мумкин.

35. Корхона Муассиснинг марказлашган жамғармасига соф фойдаси ҳисобидан тўловларни тўлашни ўрнатилган тартибда ташкил қиласи.

VII. Корхонанинг жавобгарлиги

36. Корхона ўз мажбуриятлари бўйича ўзига тегишли мулк билан жавоб беради. Корхона Муассиснинг мажбуриятлари бўйича жавоб бермайди. Муассис Корхонанинг мажбуриятлари бўйича жавоб бермайди.

VIII. Корхона фаолиятини бошқариш ва назорат қилиш

37. Корхонани Муассис томонидан ўрнатилган тартибда тайинланган директор бошқаради. Корхонанинг директор ўринбосари, бош мухандиси ва бош ҳисобчиси Муассис билан келишилган ҳолда Корхона директори томонидан тайинланади.

38. Корхона ҳисбот даври тугагач, ваколатли органларга молиявий ҳисботни ва рўйхати қонун хужжатларида белгиланган бошқа хужжатларни тақдим этади ҳамда хужжатларнинг сақланиши ва уларнинг белгиланган тартибда давлат томонидан сақлашга берилиши учун жавоб беради.

39. Корхона ҳисбот даври (чораклик, йиллик) якуни бўйича Муассисга ўрнатилган тартибда баланс ҳисботларини (молия, бухгалтерия, статистик ва бошқа ҳисботлар) топширади.

40. Корхона фаолиятини хўжалик юритувчи орган сифатида назорат қилиш қонун хужжатларида белгиланган тартибда Муассис ва бошқа ваколатли органлар томонидан амалга оширилади.

IX. Корхонани қайта ташкил этиш ва тутатиш

41. Корхона Муассис қарори билан қонун хужжатларида белгиланган тартибда ёхуд суд қарорига биноан қайта ташкил этилиши ёки тутатилиши мумкин.

X. Якуний қоидалар

42. Ушбу Уставда тартибга солинмаган масалалар Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонун хужжатларида белгиланган тартибда ҳал қилинади.

43. Ушбу Устав қонунга мувофиқ рўйҳатдан ўтказилган кундан бошлаб кучга киради.